

Dr. Ion Rebeca
Judecător la Curtea de Apel Pitești

Procesul civil european

Cuprins

Capitolul I. Procesul civil internațional	1
<i>Secțiunea 1. Noțiuni generale privind procesul civil și procesul civil internațional</i>	1
<i>Secțiunea a 2-a. Aspecte generale privind raportul juridic procesual de drept internațional privat și de drept intern</i>	19
<i>Secțiunea a 3-a. Subiectele raportului juridic procesual în dreptul privat european</i>	26
<i>Secțiunea a 4-a. Condiția juridică a străinului în procesul civil european</i>	30
Capitolul II. Principiile fundamentale ale procesului civil european	35
<i>Secțiunea 1. Noțiuni generale privind principiile fundamentale ale procesului civil</i>	35
<i>Secțiunea a 2-a. Principiul independenței sistemului judiciar</i>	37
<i>Secțiunea a 3-a. Principiul securității raporturilor juridice</i>	54
<i>Secțiunea a 4-a. Principiul cooperării judiciare și al încrederii reciproce în administrarea justiției</i>	82
<i>Secțiunea a 5-a. Cooperarea judiciară în domeniul obținerii probelor</i>	86
<i>Secțiunea a 6-a. Cooperarea judiciară în domeniul îmbunătățirii accesului la justiție în litigiile transfrontaliere prin stabilirea unor norme minime comune privind asistența judiciară</i>	94
<i>Secțiunea a 7-a. Cooperarea judiciară prin dezvoltarea unor metode alternative de soluționare a litigiului în materie civilă și comercială</i>	99
<i>Secțiunea a 8-a. Cooperarea judiciară a statelor membre prin compatibilitatea normelor de procedură în materie de legi și conflicte de competență</i>	103
<i>Secțiunea a 9-a. Principiul protecției jurisdicționale efective</i>	106
Capitolul III. Competența jurisdicțională în dreptul internațional privat european	112
<i>Secțiunea 1. Aspecte generale privind competența jurisdicțională în dreptul privat internațional</i>	112
<i>Secțiunea a 2-a. Competența jurisdicțională în dreptul internațional privat european și rolul său în funcționarea pieței interne</i>	115
<i>Secțiunea a 3-a. Reguli privind competența generală în dreptul internațional privat european</i>	119
<i>Secțiunea a 4-a. Reguli generale privind competența specială în dreptul internațional privat european</i>	122
§1. Competența specială în materie contractuală	126
§2. Competența specială în materie delictuală și cvasidelictuală	133
§3. Competența specială în acțiunea având ca obiect plata de despăgubiri sau restituirea unui bun în cazul săvârșirii unei infracțiuni	137

§4. Competența specială în acțiunea civilă, bazată pe dreptul de proprietate, în recuperarea unui bun cultural, inițiată de către persoana îndreptățită	138
§5. Competența specială în cazul contestației privind activitatea unei sucursale, a unei agenții sau a altei unități, precum și în cazul acțiunii formulate împotriva fondatorului, administratorului sau beneficiarului unui trust	140
§6. Competența specială în cazul acțiunii civile având ca obiect plata unei remunerații pretinse pentru salvarea sau asistența de care a beneficiat o încărcătură sau o marfă	141
§7. Competența în cazul coparticipării procesuale pasive și al lărgirii cadrului procesual prin participarea terților	143
§8. Competența în materie de asigurări	145
§9. Competența în materia contractelor încheiate cu consumatorii	156
§10. Competența în materia contractelor individuale de muncă	162
<i>Secțiunea a 5-a. Reguli generale privind competența exclusivă în dreptul internațional privat european</i>	168
§1. Competența exclusivă în materie de drepturi reale imobiliare sau de închiriere a unor imobile	172
§2. Competența exclusivă în acțiunile având ca obiect valabilitatea constituirii, nulitatea sau dizolvarea societăților, a persoanelor juridice sau a asociațiilor de persoane fizice ori juridice sau valabilitatea organelor acestora	175
§3. Competența exclusivă în acțiunile având ca obiect valabilitatea înregistrărilor în registre publice	177
§4. Competența exclusivă în acțiunile având ca obiect înregistrarea sau valabilitatea brevetelor, mărcilor, desenelor și modelelor industriale ori a altor drepturi similare supuse condiției depunerii sau înregistrării	179
§5. Competența exclusivă în domeniul executării hotărârilor	181
<i>Secțiunea a 6-a. Competența jurisdicțională în alte domenii ale dreptului internațional privat european</i>	182
§1. Competența jurisdicțională în materia răspunderii părintești	182
§2. Competența jurisdicțională în caz de răpire a copilului	193
§3. Competența jurisdicțională în materie de succesiuni	201
3.1. Acordul de alegere a forului în materie de succesiuni	209
3.2. Reguli privind sesizarea instanțelor judecătorești în cauzele privind succesiunile cu efecte transfrontaliere	214
<i>Secțiunea a 7-a. Competența jurisdicțională în procedura insolvenței</i>	215
§1. Aspecte generale. Domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) nr. 848/2015 privind procedura insolvenței	215
§2. Competența internațională în procedura de insolvență	217
§3. Competența instanței în procedura secundară de insolvență	226
§4. Competența instanței în procedura de coordonare a grupului	228
§5. Competența instanței în publicarea, recunoașterea și executarea hotărârilor pronunțate în procedura de insolvență	231

<i>Secțiunea a 8-a. Reguli generale privind competența „forum necessitatis”</i>	235
<i>Secțiunea a 9-a. Competența instanței în luarea măsurilor provizorii și de conservare</i>	238
<i>Secțiunea a 10-a. Prorogarea de competență</i>	243
<i>Secțiunea a 11-a. Condițiile de valabilitate ale convenției de alegere a forului</i>	249
<i>Secțiunea a 12-a. Competența întemeiată pe înfățișarea pârâtului</i>	252
<i>Secțiunea a 13-a. Litispendența și conexitatea</i>	254
Capitolul IV. Proceduri speciale în dreptul european	261
<i>Secțiunea 1. Aspecte introductive privind aplicarea procedurilor generale în dreptul european</i>	261
<i>Secțiunea a 2-a. Procedura privind cererile cu valoare redusă</i>	263
§1. Aspecte generale privind obiectul și domeniul de aplicare al procedurii europene privind soluționarea litigiilor transfrontaliere cu valoare redusă	263
§2. Procedura de judecată a cererilor cu valoare redusă	269
§3. Executarea hotărârilor judecătorești pronunțate în procedura europeană privind cererile cu valoare redusă	278
§4. Standarde minime pentru controlul jurisdicțional al hotărârilor privind cererile cu valoare redusă	281
§5. Recunoașterea efectelor executorii ale hotărârilor judecătorești pronunțate în cererile cu valoare redusă într-un alt stat membru	284
§6. Cooperarea judiciară a statelor membre în procedura de soluționare a cererilor cu valoare redusă	286
<i>Secțiunea a 3-a. Procedura europeană privind somația de plată</i>	288
§1. Aspecte generale privind obiectul și domeniul de aplicare al procedurii europene a somației de plată	288
§2. Procedura de soluționare a cererii de somație de plată	292
§3. Somația de plată și forța sa executorie	297
§4. Opoziția la somația de plată și efectele sale	300
§5. Reexaminarea somației de plată în cazuri excepționale	304
§6. Procedura executării somației de plată	307
§7. Cheltuieli de judecată în procedura europeană de somație de plată	317
<i>Secțiunea a 4-a. Procedura europeană privind crearea unui titlu executoriu european pentru creanțele necontestate</i>	318
§1. Aspecte generale privind obiectul și domeniul de reglementare al procedurii privind creanțele necontestate	318
§2. Procedura emiterii certificatului de titlu executoriu european	327
§3. Procedura de executare a titlului executoriu european privind creanțele necontestate	331

Capitolul V. Circulația juridică a hotărârilor judecătorești în Uniunea Europeană	334
<i>Secțiunea 1. Aspecte generale</i>	334
§1. Noțiunea de hotărâre judiciară și extrajudiciară în dreptul european	337
§2. Certificarea hotărârilor judecătorești ca titluri executorii europene	343
§3. Reguli procedurale comune privind eliberarea certificatului de titlu european	352
<i>Secțiunea a 2-a. Recunoașterea hotărârilor în materie civilă și comercială</i>	358
§1. Aspecte generale	358
§2. Refuzul recunoașterii hotărârilor judiciare și extrajudiciare în materie civilă	364
§3. Motivele privind refuzul recunoașterii hotărârii judecătorești pronunțate într-un stat membru	369
<i>Secțiunea a 3-a. Executarea hotărârilor judecătorești</i>	387
<i>Secțiunea a 4-a. Procedura de executare a hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești</i>	394
<i>Secțiunea a 5-a. Procedura executării hotărârilor judecătorești în materia obligației de întreținere</i>	409
§1. Aspecte generale	409
§2. Dreptul la asistență judiciară în executarea creanței de întreținere	417
Capitolul VI. Notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă și comercială	423
<i>Secțiunea 1. Aspecte generale</i>	423
<i>Secțiunea a 2-a. Domeniul de reglementare al Regulamentului (UE) nr. 1784/2020 privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială (notificarea sau comunicarea actelor – reformare)</i>	429
<i>Secțiunea a 3-a. Autoritățile competente să transmită și să primească actele judiciare sau extrajudiciare</i>	436
<i>Secțiunea a 4-a. Transmiterea și notificarea sau comunicarea actelor judiciare</i>	440
§1. Primirea actelor de către agenția de primire	445
§2. Refuzul acceptării unui act judiciar	452
§3. Certificatul de efectuare a notificării sau a comunicării	454
<i>Secțiunea a 5-a. Notificarea sau comunicarea actelor extrajudiciare</i>	455
<i>Secțiunea a 6-a. Neprezentarea pârâtului la înfățișare</i>	456
Capitolul VII. Rolul Curții de Justiție a Uniunii Europene în dialogul cu instanțele naționale prin procedura preliminară	459
<i>Secțiunea 1. Aspecte generale privind rolul Curții de Justiție a Uniunii Europene, principiile sale de funcționare și competența jurisdicțională</i>	459
<i>Secțiunea a 2-a. Principiile pe baza cărora funcționează Curtea de Justiție a Uniunii Europene</i>	460

<i>Secțiunea a 3-a. Competența Curții de Justiție a Uniunii Europene</i>	464
§1. Competența Curții de Justiție privind încălcarea de către statele membre a obligațiilor prevăzute în tratatele Uniunii Europene	464
§2. Competența de fond a Curții de Justiție în ceea ce privește controlul asupra sancțiunilor prevăzute în regulamentele europene	468
§3. Competența Curții de Justiție cu privire la judecata litigiilor privind aplicarea actelor adoptate în temeiul tratatelor care creează titluri comunitare de proprietate intelectuală	470
§4. Competența Curții de Justiție privind controlul legalității actelor legislative, a actelor Consiliului, ale Comisiei și ale Băncii Centrale Europene, altele decât recomandările și avizele, și a actelor Parlamentului European și ale Consiliului European, precum și a actelor organelor, oficiilor sau agențiilor Uniunii care produc efecte față de terți	472
§5. Competența Curții de Justiție să judece litigiile care au ca obiect răspunderea contractuală și extracontractuală a Uniunii Europene	480
§6. Competența Curții de Justiție cu privire la verificarea legalității unui act adoptat de Consiliul European sau de Consiliu în temeiul articolului 7 din Tratatul privind Uniunea Europeană	485
§7. Competența Curții de Justiție în litigiile în legătură cu obligațiile statelor membre rezultând din Statutul Băncii Europene de Investiții	486
§8. Competența Curții de Justiție în soluționarea diferendelor dintre statele membre în legătură cu obiectul tratatelor	490
§9. Competența Curții de Justiție în cererile având ca obiect controlul legalității deciziilor care prevăd măsuri restrictive împotriva persoanelor fizice sau juridice adoptate de Consiliu în temeiul titlului V capitolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană	493
<i>Secțiunea a 4-a. Reguli generale privind rolul Curții de Justiție a Uniunii Europene în interpretarea tratatelor și a celorlalte acte normative cu caracter general obligatoriu care constituie dreptul european</i>	495
<i>Secțiunea a 5-a. Procedura trimiterilor preliminare</i>	500
§1. Condiții generale privind sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene în procedura trimiterii preliminare	503
§2. Forma și conținutul cererii de decizie preliminară	505
§3. Obiectul și întinderea cererii de decizie preliminară	508
<i>Secțiunea a 6-a. Procedura preliminară accelerată și procedura preliminară de urgență</i>	511
Bibliografie	517